С П Р А В К А

за отразяване на бележките, предложенията и констатациите, получени при общественото обсъждане по реда на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове на документи относно проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове

№	Подател	Бележки/ Предложения/ Констатации	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Министерство на външните работи Изх. № КОА-04-02-25 от 05.02.2026 г.	**1**. По отношение на предложените промени в Тарифа № 4, касаещи измененията в размера на таксите за дипломатически и служебни паспорти, обикновена поръчка (**59,31 евро за дипломатически и 88,96 евро за служебен паспорт**), Министерство на външните работи (МВнР) **поддържа в цялост своето становище по въпроса, предоставено с писмо с изх. № 04-02328/28.11.2025 г. на постоянния секретар на МВнР**, приложено за Ваше сведение. В допълнение, считаме, че в предоставените изчисления за необходимите разходи за издаване на български лични документи към частичната предварителна оценка на въздействието на проекта на Постановление, **не се съдържа информация за начина на формиране на разхода, нито за мотивите, обуславящи значителната разлика в посочените като фиксирана стойност разходи за материали и консумативи за издаването на посочените две категории документи, а именно 86,62 лв. за дипломатически и 139,92 лв. – за служебен паспорт, което представлява разлика от 53,30 лв. или 27,25 евро между двата документа.** 2. В допълнение, бих желал да обърна внимание, че във връзка с приемането на еврото за официална парична единица в Република България, считано от 01.01.2026 г., съгласно действащите нормативни актове, регламентиращи прехода от български лева към новата валута и с оглед новите размери на таксите в Тарифа № 4 за таксите, които се събират в системата на Министерството на вътрешните работи по Закона за държавните такси (нар. Тарифа №	**1. Не се приема** **2. Частично се приема по отношение на таксите на БЛД в евро в цяло число**	**1. В коментара не се съдържа конкретно предложение.** В приложената към частичната предварителна оценка на въздействието таблица за размера на предложените такси на БЛД се съдържат всички компоненти, образуващи преките разходи, както и размера на непреките разходи при определяне на размера на съответния документ при обикновена услуга. В ЧПОВ е посочено още, че размерът на таксите за издаване БЛД за обикновена услуга са изчислени съобразно Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, приета с Постановление № 1 на Министерския съвет от 2012 г.

		4), приети и обнародвани в Държавен вестник, бр. 85 от 14.10.2025 г., бяха нанесени съответни корекции във Националната визова информационна система (НВИС), **целящи привеждане на размера на таксите по Тарифа № 4 (определени в евро) в съответствие с измененията в Тарифа № 4.** Във връзка с това, в практиката на задграничните представителства на МВнР, при прилагането на Тарифа № 4 се установява, че при превалутиране на дължимите такси от евро в местна валута, често се получават суми с дробни части, което прави невъзможно събирането и отчитането им. Така например, МВнР е сезирано от консулските служби на Република България в Прага и Тел Авив, че поради обстоятелството, че в местната валута в посочените държави (израелски шекел и чешка крона) не съществуват парични единици след десетична запетая, е възможно събирането на такси единствено в цели числа. Сходна е и ситуацията в държави, в които, освен че таксите са в местна валута, има и наличие на висока инфлация и при разплащанията не се използват монети, а само банкноти, което прави невъзможно както даването на точна сума от заявителя на консулската услуга, така и връщането на ресто. В други държави като Ливан, с висока степен на инфлация, където таксите са определени в щатски долари, също няма нито практика, нито са в обръщение монети в щатски центове, като циркулират само щатски банкноти. Същевременно, по отношение на Тарифа № 3, въпросът е нормативно решен, като в чл. 1, ал. 2 и чл. 3, ал. 1 от Тарифата от посочения акт е разписано ***закръгление към цяло число по отношение на таксите в чужбина, събирани в щатски долари или в местна валута, както и правомощията на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства в тази насока.***		(обн. ДВ, бр. 4 от 2012 г.). Информация за начина на формиране на съответните разходи, както и мотивите за промяна на размера на таксите, са обстойно посочени в доклада на министъра на вътрешните работи. При формиране на таксата за обикновена услуга на съответния документ са **отчетени преките и непреките разходи** на МВР, участващи при формиране размера на таксите за БЛД, относими към остойностяваната услуга. Посочена е информация за определяне на **преките разходи** и включените разходи за материално-технически и програмни средства, празни бланки с включена полиграфическа изработка и консумативи, влагани при персонализацията на документите: мастила, филтри и др., разходи за възнаграждения и дължимите осигурителни вноски на служителите, които са пряко ангажирани с издаването на БЛД, както и услугите, пряко свързани с производството на съответният български личен документ. При формиране на съответната

		В този смисъл, предлагаме приложеният проект на Постановление да бъде допълнен, като бъде включена нова т. 2 в § 1, а т. 2 – 13, станат съответно т. 3 – 14, като в новата т. 2 бъде предвидено следното: *„2. Създава се чл. 32а:* *„чл. 32а (1) В чужбина таксите по чл. 32 и чл. 37 се събират в евро, а при обективна невъзможност - в щатски долари или в местна валута, като размерът им се определя по официалния курс на Българската народна банка към еврото със закръгление към цяло число в полза на гражданите.* *(2) Таксите по чл. 32 и чл. 37, преизчислени в щатски долари или в местна валута, се определят от ръководителите на дипломатическите и консулските представителства със заповед по образец, утвърден от министъра на външните работи. При промяна на курса на щатския долар или на местната валута към еврото своевременно се изменят размерите на дължимите държавни такси.* *(3) Когато в приемащата държава има повече от едно дипломатическо или консулско представителство на Република България, държавните такси се събират в еднакъв размер и в една и съща валута.“* С оглед оптимизиране на административния процес и недопускане на финансови разлики при превалутиране, както и недопускане на разминаване между отчетените и реално събраните приходи, **МВнР предлага да бъде разгледана от Ваша страна възможността така предложеното изменение на Тарифа № 4 да бъде допълнено, като бъдат включени аналогични на съществуващите в Тарифа № 3 разпоредби**, които да предвиждат, че при превалутиране от евро в местна валута, таксите по Тарифа № 4 следва да се закръгляват към цяло **число в полза на гражданите (като се прилага принципа залегнал в Законът за въвеждане на еврото в България)**, както и че таксите по Тарифа № 4, преизчислени в		такса на БЛД са отчетени и **непреките разходи,** които са относими към остойностяване на услуга по издаване на БЛД, но не са свързани пряко с извършването ѝ. Непреките разходи са непроменливи и не зависят от обема на издадените документи. Те включват разходи за обучение и повишаване квалификацията на служителите; непроменливи (фиксирани) разходи за външни услуги (пощенски разходи, разходи за телефонни услуги и др.); режийни разходи (разходи за отопление, ток, вода и др.) и други непреки разходи. Размерът на непреките разходи се пренася в стойността с коефициент, определен в размер на 10 на сто от размера на извършените преки разходи за съответния вид БЛД. **2.** Предложените размери на такси на БЛД в проекта на ПМС са изчислени в евро в цяло число при прилагане на математическото правило. По отношение на таксата за издаване на лична карта: Размерът ѝ е остойностен през 2024 г. и въведен с ПМС № 191

		щатски долари или в местна валута, се определят от ръководителите на дипломатическите и консулските представителства със заповед. Считаме, че подобна промяна ще улесни практическото прилагане на Тарифата № 4 в чужбина, както и ще допринесе за **защита на интересите на държавния бюджет, както и на българските граждани**, които в момента са изправени пред невъзможност да заплатят точния размер на таксите по Тарифа № 4, поради посочените по-горе причини в множество държави. Подобна промяна също ще даде възможност за **коректното месечно отчитане** на приходите от консулски услуги на консулските служби по места, както и ще улесни гражданите. В допълнение, бихме искали да насочим вниманието Ви, че след измененията в Тарифа № 4 и преобразуването на таксите в новата парична единица, за българските граждани в чужбина, както и за служителите в консулските служби на Република България зад граница **възникват множество затруднения, породени от обстоятелството, че размерът на таксите вече не е в цели числа.** В този смисъл, работният процес е силно натоварен и са налице предпоставки за възникване на напрежение в процеса по обслужване на гражданите, особено в консулските служби, които приемат плащания в брой и не разполагат с възможност да приемат плащания чрез ПОС терминал. Водени от това, считаме, че би било целесъобразно да бъде извършен анализ от Ваша страна **относно възможността с настоящия проект на Постановление за изменение и допълнение на Тарифа № 4 да бъде въведено закръгляне в полза на гражданите на размера на определените в Тарифата такси в евро, събирани както в страната, което ще има ефект и върху събирането на тези такси и в чужбина.** 3. В заключение, по отношение на предложените изменения в чл.		от 2024 г., обн. ДВ бр. 47 от 2024 г. С ПМС № 206 от 2025 г, обн. ДВ, бр. 85 от 2025 г., считано от 01.01.2026 г., левовите стойности на таксата за издаване на лична карта за различните категории лица са превалутирани в евро при спазване на въведеното правило на чл. 12 и чл. 13 от Закона за въвеждане на еврото в Република България. Закръгляване на размера на таксите на посочения документ в евро в цяло число може да се инициира само при необходимост от определяне на нов размер на изходните данни (преки и непреки разходи) и при прилагане на принципа на математическото правило. Във връзка с предложеното допълнение на Тарифа № 4 с аналогичен текст на чл. 1, ал. 2 от Тарифа № 3, която да предвижда, че при превалутиране от евро в местна валута таксите по Тарифа № 4 да се закръгляват и да се събират като цяло число в полза на гражданите, възприемане на този подход ще доведе до неравноправно третиране на българските граждани в чужбина и създаване

		13, ал. 7 от Тарифа № 3, касаещи **разходите за паспортно тяло, стикер и фолио, изплащани от МВнР на МВР за покриване на временни паспорти**, бихме желали да обърнем внимание, че съгласно изложеното в приложената от Вас частична предварителна оценка на въздействието, МВР е сключило договор №5785мпд-83/22.12.2022 г., като е приело, че доставените бланки ще бъдат заплащани от МВР по цени на изпълнителя – **13,90 евро, при досегашен размер от 5 евро, увеличение от почти три пъти.** В този смисъл, предвид **императивния характер** на разпоредбата от **вече сключения договор** между МВР и Консорциум „Мюлбауер Ай Ди Сървисиз Гмбх-С&Т", която **видно от изложеното от Вас МВнР следва да съобрази,** освен до **увеличаване на разходите**, които ведомството заплаща на МВР, е възможно да доведе и до **увеличаване на държавните такси за издаване на временен паспорт по Тарифа № 3.** **<u>изх. № 04-02328/28.11.2025 г.</u>** 1. В § 2 от предложения проект на постановление е посочено, че § 12 се изменя, като е предвидено новият размер на таксите за дипломатически и служебни паспорти, обикновена услуга, установени в чл. 32, т. 2, б. д) и б. е) от Тарифа № 4 за таксите, които се събират в системата на Министерството на вътрешните работи по Закона за държавните такси, приета с Постановление № 53 на Министерския съвет от 1998 г. (нар. Тарифа № 4), да бъде значително завишен и да бъде в размер от 61,36 евро за дипломатически паспорт и съответно - 91,01 евро за служебен паспорт. След преглед на предложените изменения в Тарифа № 4 по отношение на категориите паспорти, издавани от органите на Министерство на вътрешните работи (МВР), се констатира, че настоящият размер на таксата за обикновена услуга за паспорт на лице от 14 до 58 годишна възраст в евро, която следваше да влезе в		на допълнителна административна тежест да заплащат различна такса за издаване на български личен документ в сравнение с българските граждани, които подават заявления за издаване на лични документи в Република България. Този подход не кореспондира с констатацията, че подобна промяна ще допринесе за защита на интересите на държавния бюджет, предвид че намаляване на таксата в полза на гражданите ще редуцира таксата, която се превежда на МВР за издаване на съответния личен документ. 3. **В коментара не се съдържа конкретно предложение.** Разходите за материали и консумативи като част от съставянето на преките разходи за МВР са съществен разход при образуване на крайния размер на съответната такса. Въз основа на проведено възлагане на обществена поръчка с предмет „Проектиране, изграждане и управление на Система за издаване на БЛД поколение 2019" е сключен договор рег. №

		Стр. 2 от 4 сила на 01.01.2026 г. (според последното изменение на Тарифа No4, изм. ДВ. бр.85 от 14 Октомври 2025г.) , възлиза на 20,45 евро, като с настоящото предложение за изменение на Тарифа № 4, е предвидено същата да бъде увеличена до 26,59 евро, т.е. увеличение от само 6,14 евро. Същевременно, прави впечатление, че настоящият размер на обикновената такса за дипломатически и служебни паспорти в евро, предвиден да влезе в сила на 01.01.2026 г. е 23,01 евро (според последното изменение на Тарифа No4, изм. ДВ. бр.85 от 14 октомври 2025г.), като тук обаче, на основа предложеното от страна на МВР изменение, таксата става диференцирана според вида документ и, както посочихме, ще бъде значително увеличена, а именно, за дипломатически паспорт - 61,36 евро (увеличение от 38.35 евро, или почти 3 пъти увеличение), а за служебен паспорт - 91,01 евро (увеличение от 68 евро, или 4 пъти увеличение). Следва да се отбележи също, че извършеното позоваване в т.2 от доклада, с който се предлага изменението на Тарифа No4, относно предлагания нов размер на държавни такси за издаване на дипломатически, служебен паспорт и моряшки паспорт (обикновената такса за моряшки паспорт е 56.76 евро), **не представя валидни основания за значителното завишаване на таксите** за тези три вида паспорти, като единствено е посочено, че „Промяната е продиктувана от въвеждането на новите образци на БЛД и отчитане на преките и непреките разходи, относими към остойностяваната съответна услуга“, основание което е използвано и за аргументиране на увеличаване на таксата за обикновени паспорти които също са от новия образец, но където таксата е увеличена само с 6.14 евро. Също така, позоваването в доклада, с който се предлага изменение на Тарифа No4, на Методиката за изчисляване на размера на таксите за издаване на българските лични документи, утвърдена от министъра на вътрешните работи, и твърдението, че същата е съобразена с Методиката за определяне на разходориентиран размер на таксите по чл. 7а от Закона за		5785мпд-83/22.12.2022 г., с който стартира фактическото въвеждане на централизираната персонализация на българските лични документи, ново поколение 2019. Съгласно условията по договора доставените бланки, включително фолиа и стикери за български лични документи, и материалите, необходими за персонализирането на съответния документ, се заплащат от МВР по цени на изпълнителя. Предложените цени от изпълнителя, които са част от ценовото предложение на изпълнителя по договора, неразделна част от него, са въз основа на прогнозни стойности за брой документи от съответния вид. Информацията за предложените цени на изпълнителя, включително за бланки на документи и консумативи, е публична и е публикувана в профила на купувача. **<u>изх. № 04-02328/28.11.2025 г.</u>** **В коментара не се съдържа**

		ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им, приета с Постановление № 1 на Министерски съвет от 2012 г., **не обосновава как се достига до значителната разлика в таксите за издаването на обикновен паспорт** и тези за издаване на дипломатически, служебен и моряшки паспорт. Няма **налична аргументация също на какво се дължи значителната разлика в таксите за издаване на дипломатически паспорт в размер на 61.36 евро и на служебен паспорт** в размер на 91.01 евро, почти 30 евро разлика. Необходимо е да се вземе предвид, че заявленията за издаване на всички дипломатически и служебни паспорти се **подават, приемат и обработват изцяло в централно управление на МВнР и консулските служби на РБ извън страната, както и че издадените документи се връчват от служителите МВнР и консулските служби, като в тази процедура само паспортните тела се персонализират** Стр. 3 от 4 от МВР, а всички останали действия се извършват от и за сметка на МВнР и служителите на ведомството. **Новият завишен размер на държавни такси за издаване на дипломатически и служебен паспорт, в сравнение с таксата за обикновен паспорт, се явява също дискриминационен** спрямо членовете на семействата на дипломатическите служители и служителите без дипломатически ранг, работещи в Министерството на външните работи, командировани дългосрочно в дипломатическите и консулските представителства, и служителите в българските културни институти на Република България в чужбина, както и на членовете на техните семейства, тъй като тези членове на семействата им, съпрузите (съпругите) и ненавършилите пълнолетие деца заплащат за своя собствена сметка таксите за издаване на техните дипломатически и служебни паспорти. Следва да бъде отбелязани фактът, че, при положение, че се стигне до нужда от спешно издаване на дипломатически или служебни паспорти, при бърза		**конкретно предложение.** В приложената към частичната предварителна оценка на въздействието таблица за размера на предложените такси на БЛД се съдържат всички компоненти, образуващи преките разходи, както и размера на непреките разходи при определяне на размера на съответния документ при обикновена услуга. В ЧПОВ е посочено още, че размерът на таксите за издаване БЛД за обикновена услуга са изчислени съобразно Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, приета с Постановление № 1 на Министерския съвет от 2012 г. Информация за начина на формиране на съответните разходи, както и мотивите за промяна на размера на таксите, са обстойно посочени в доклада на министъра на вътрешните работи. При формиране на таксата за обикновена услуга на

		услуга – с увеличение 2 пъти стойността на обикновената услуга и при експресна услуга – с увеличение 5 пъти стойността на обикновената услуга, тогава размерът на таксата за дипломатически паспорт става съответно 122.72 евро (за бърза услуга) и 306.80 евро (за експресна услуга), а размерът на таксата за служебен паспорт става съответно 182.02 евро (за бърза услуга) и 455.05 евро (за експресна услуга). Новият завишен размер на държавните такси за издаване на дипломатически и служебен паспорт също ще окаже въздействие върху бюджета на МВнР за 2026 г., тъй като таксата за издаване на дипломатически и служебни паспорти на дипломатическите служители и на служителите без дипломатически ранг, работещи в централно управление на Министерството на външните работи и командировани дългосрочно в дипломатическите и консулските представителства, е за сметка на ведомството. За сведение, за периода от 01.01.2024 до 31.12.2024 са издадени общо 426 дипломатически и служебни паспорти на служители на МВнР, а за периода от 01.01.2025 до 21.11.2025 са издадени общо 437 дипломатически и служебни паспорти на служители на МВнР. Необходимо е да се вземе под внимание, че дипломатически и служебни паспорти не се издават само за служителите на МВнР, като тези завишени размери на таксите засягат широкия кръг лица, които, съгласно Наредбата за условията и реда за издаване, връщане и съхранение на дипломатически и служебни паспорти (ДВ, бр. 14 от 18 февруари 2022 г., в сила от 05.03.2022 г.), имат право да ползват дипломатически и служебни паспорти, издадени от Министерството на външните работи. Считаме, че въз основа на така изложените съображения по отношение на изготвената финансова обосновка, **следва да бъде извършена повторна оценка на така предложените значителни** Стр. 4 от 4 увеличения на размера на таксите за посочените два вида български лични документи, както и тяхното диференциране за двете категории		съответния документ са **отчетени преките и непреките разходи** на МВР, участващи при формиране размера на таксите за БЛД, относими към остойностяваната услуга. Намаляване на предложената такса за някои видове български лични документи е предприето по отношение на посочени категории лица, за които европейски или международен акт постановява таксата за тези лица да не надвишава таксата, заплащана от гражданите на съответната държава членка за издаването на карта за самоличност. В становището на МВнР не се посочва нормативна разпоредба, въз основа на която да се редуцира предложената такса за издаване на дипломатически и служебен паспорт. Съгласно чл. 38, ал. 1 от ЗБЛД за преминаване на държавната граница и пребиваване в чужбина се издават следните видове паспорти: дипломатически, служебен, паспорт и моряшки. Лицата, на които може да се издава дипломатически паспорт,

		документи, като същите бъдат намалени и с равностоен размер, сравним с размера на увеличението на таксата за обикновен паспорт.		могат да притежават и паспорт по чл. 38, ал. 1, т. 3 от ЗБЛД, който се издава от МВР. Поради това не се установява дискриминационен подход при определяне на държавните такси за БЛД. Както е посочено в становището на МВнР за 2024 г. са издадени общо 426 дипломатически и служебни паспорти на служители на МВнР. По данни от НАИФ НРБЛД през 2024 г. са издадени 699 240 бр. паспорти на български граждани с 5-годишен срок на валидност, а през 2025 г. са издадени 565 099 бр. паспорти, 1034 бр. дипломатически паспорти и 477 бр. служебни паспорти. Предложените цени от изпълнителя за бланки за съответния документ, които са част от ценовото предложение на изпълнителя по договора, неразделна част от него, са остойностени въз основа на прогнозни стойности за брой документи от съответния вид.